
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לספרות ישראלית - 17042

תאריך עדכון אחרון 30-04-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר מורן בנית

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: moran.benit@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: 12:30-13:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בספרות הישראלית שנכתבה והתפרסמה מ-1948 ועד היום. במהלך הקורס נלמד יצירות מרכזיות בסיפורת ובשירה הישראלית, ונבחן את יחסה של ספרות זו למציאות הישראלית. נתמקד בשאלות של לאומיות, מעמד, אתניות, ומגדר, ונציע קריאה של הספרות על רקע הקשרה התרבותי.

מטרות הקורס:

1. היכרות עם יוצרים מרכזיים בספרות הישראלית.
2. היכרות עם מגמות מרכזיות בהתפתחות הספרות הישראלית.
3. היכרות עם מושגי יסוד בתורת הספרות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר את המגמות המרכזיות בהתפתחות הספרות הישראלית.
2. להציע קריאה פרשנית לטקסט ספרותי תוך התייחסות להקשרו התרבותי.
3. להסביר מושגי יסוד בתורת הספרות.

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. ספרות ושירה בתש"ח
2. דור המדינה: הסיפור הקצר
3. דור המדינה: משוררי לקראת
4. קרעי עבר: ספרות מהגרים
5. ספרות מהגרים מן המזרח
6. ספרות שנות השישים: אוריינטליזם
7. ספרות שנות ה-66: הקול ה"נשי"
8. שירה וסיפורת בשנות ה-70 וה-80
9. מהי ספרות מזרחית
10. שנות ה-90 בסיפורת הישראלית

חומר חובה לקריאה:

1. גורי, חיים. (2007). תמונה קבוצתית עם בני דורי (קטעים). קשת חדשה, 20, 46-56.
נתן אלתרמן - "מגש הכסף", "האם השלישית", חיים גורי - "הנה מוטלות גופותינו", אמיר גלבע - "ואחי שותק", ס. יזהר - "השבוי", משה שמיר - "הוא הלך בשדות", נתן שחם - "שבעה מהם", ע'סאן כנפאני - "ארץ התפוזים העצובים".
2. א.ב. יהושע (2008). ספרות דור המדינה - תעודת זהות. בתוך אחיזת מולדת: עשרים מאמרים ורישום אחד, בני ברק: הקיבוץ המאוחד, 171-180.
עמוס עוז - "דרך הרוח", א.ב. יהושע - "מסע הערב של יתיר", עמליה כהנא כרמון - "באר שבע בירת הנגב".
3. זך, נתן. (1959). הרהורים על שירת אלתרמן. עכשיו, 3-4, 36-49.
נתן זך - "השיר הנכון", "רגע אחד שקט בבקשה", יהודה עמיחי - "גשם בשדה קרב", דוד אבידן - "הכתם נשאר על הקיר", דליה רביקוביץ - "אישה קטנה".
4. לאה, גולדברג. (1939) על אותו הנושא עצמו. השומר הצעיר, 33, 9-10.
אבות ישורון - "איך נקרא", לאה גולדברג - "כבד על עפעפינו העולם", דן פגיס - "חתום בעפרון", אהרון אפלפלד - "המצוד", שולמית הראבן - "העד".
5. שקד, גרשון. (1993). ריאליזם חברתי עדתי בשנות ה-60 ואילך. בתוך הסיפורת העברית 1880-1980, ד, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 163-188.
ארז ביטון - "זוהרה אלפסיה", אלי עמיר - "תרנגול כפרות", שמעון בלס - "המעברה", סמי מיכאל - "שווים ושווים יותר", סמי שלום שטרית - "אני פליט ערבי", אלי אליהו - "מתחת לפני האדמה", ז'קלין כהנוב - "עם שיבה למזרח".
6. שלו, מרדכי. (2010/1974) הערבים כפתרון ספרותי, בתוך בן דב, ניצה, ושמיר, זיוה. (עורכות). מבטים מצטלבים, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 54-70.
א.ב. יהושע - "מול היערות", בנימין תמוז - "תחרות שחיה", עמוס עוז - "נוודים וצפע", "מיכאל שלי", מחמוד דרוויש - "תעודת זהות".
7. כהנא כרמון, עמליה. (1985). אשתו של ברנר רוכבת שוב. מאזניים, ד, 10-15.
רביקוביץ, דליה. (1963). חכמת נשים. אמות, א (ו), 96-99.
יהודית הנדל - "כסף קטן", עמליה כהנא כרמון - "נעימה ששון כותבת שירים", דליה רביקוביץ - "בובה ממוכנת", "חמדה", "זיכרונות חמים", יונה וולך - "לוטה", "קורנליה", "אבשלום", זלדה - "פנאי", רחל איתן - "הרקיע השביעי".
8. עוז, עמוס. (1979) באור התכלת העזה. תל אביב: ספרית פועלים, 16-25.
יורם קניוק - "בתחילת קיץ", א.ב. יהושע - "המאהב", יעקב שבתאי - "הדוד פרץ ממריא", "זיכרון דברים", יהושע קנז - "התגנבות יחידים", דוד גרוסמן - "הזמן הצהוב", אבות ישורון - "השיר על האפריקים", מאיר ויזלטיר - "המשך יבוא", יצחק לאור - "בלדה על החייל הטיפש", דליה רביקוביץ - "רחיפה בגובה נמוך".
9. פדיה, חביבה. (2006). הגיע הזמן לומר "אני" אחרת בשירה העברית. אפיריון, 99, 10-16.
ארז ביטון - "מה זה להיות אותנטי", רוני סומק - "חווג'ה ביאליק", רונית מטלון - "אח קטן", אלמוג בהר - "אנא מן אל יהוד", "הערבית שלי אילמת", שלומי חתוכה - "ואלה שמות", רועי חסן - "מדינת אשכנז", יונית נעמן - "שחור על גבי לבן". אהרון שם טוב וניב חכלילי - "אנא מן אל יהוד" (סרט).
10. טאוב, גדי. (1997). שני סוגים של שפה רזה. בתוך המרד השפוף. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 138-154.
- אורלי קסטל בלום - "האישה שרצתה להרוג מישהו", אתגר קרת - "דבק מטורף", יואל הופמן - "בין הרים ובין סלעים טסה הרכבת".

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 100 %
בחינת בית

מידע נוסף / הערות: